

Az irat elektronikus iratról
készített másolat

2021. SZEPTEMBER 13.

Fővárosi Törvényszék útján

h.sz.: 31.P.23.595/2018

Alkotmánybíróság részére
Budapest, Donáti utca 35-45
1015

FOVÁROSI TORVENYSZEK 66.	
FOLAJSTROMSZÁM KEZDŐIRATON:	
Postán / Gyűjtőládába / Személyesen / E-mailen / Faxon	
Érkezett:	2021. SZEPTEMBER 13.
PÉLDÁNY:	ÍV:.....
MELLÉKLET:	KÖZTÜK:.....
FOLAJSTROMSZÁM: UTÓIRATON:	

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Alulírott [REDACTED] indítványozó
felperes, Dr. Szepesházi Péter egyéni ügyvéd ([REDACTED]
[REDACTED] útján a Kúria
Pfv.IV.20.672/2020/7. ítélete, a Fővárosi Ítéltábla 1.Pf.21.062/2019/9/II. ítélete valamint a
Fővárosi Törvényszék 31.P.23.595/2018/31. számú ítélete ellen a 2011. évi CLI. törvény 26.
§ (1) bekezdés és 27. § (1) bekezdés vonatkozásában az alábbi

alkotmányjogi panaszt

terjesztem a Tisztelt Alkotmánybíróság elé utalással a IV/993-4/2020-as számú
visszaütasításra mint előzményre.

Kérem, hogy a Tisztelt Alkotmánybíróság

1. Állapítsa meg a 2011. évi CLI. törvény 27. § (1) bekezdés vonatkozásában a Kúria
Pfv.IV.20.672/2020/7. ítélet, a Fővárosi Ítéltábla 1.Pf.21.062/2019/9/II. ítélet és a
Fővárosi Törvényszék 31.P.23.595/2018/31. sz. ítélet alaptörvény-ellenességét a tisztességes
eljáráshoz való alapjog megsértése Magyarország Alaptörvényének XXIV. cikk (1)
bekezdés, XXVIII. cikk (1) bekezdésébe (tisztességes tárgyaláshoz való jog, bírósághoz
fordulás joga az önkényes mérlegelés tilalmára is figyelemmel, törvényes bíróhoz való jog)
valamint XV. cikkébe (törvény előtti egyenlőség, hátrányos megkülönböztetés tilalma, a XI.
cikkkel összefüggésben) az Abtv. 41. § és 43. §-nak megfelelően semmisítse meg olyan
iránymutatással, hogy a Kúria az elsőfokon eljáró bíróságot új eljárásra és új határozat
hozatalára utasítsa

I. Történeti tényállás

Az indítványozó 2011-ben nyert felvételt a [REDACTED] Egyetem (továbbiakban egyetem) jogelődjéhez a [REDACTED] Karára.

Az indítványozó a tanulmányai során az egyetem oktatójával szemben panasszal élt, melyben kritikát, véleményt formált az oktató vizsgáztatási és a hallgatókhoz való hozzáállás stílusáról. Ezt követően a torna tanszéken oktató [REDACTED] az indítványozót 2013-ban több hallgató társa jelenlétében az – *nagy nyilvánosság előtt* – aljasnak nevezte. Ezt az egyetem etikai bizottsága is vizsgálat során a határozatában megállapította.

Az indítványozó az esetet követően 2013/2014-es tanévben hallgató társával megegyező %-os vizsgát tett írásban mozgástanulás és szabályozás tárgyából, de az indítványozó hallgatótársa 58%-os eredményre elégségest, míg az indítványozó ugyanennyi %-os eredményre (58%) elégtelent kapott.

Az indítványozó 2015. június 27-én az egyetem rektorához [REDACTED] és a tanulmányi osztályvezető [REDACTED] hoz fordult írásban, melyben kérte szerezzék be hallgatótársa és a saját 2014. január hó 9. napján írt dolgozatokat és vessék össze a két dolgozatot, amely alapján kétséget kizáróan bizonyítható, hogy megegyező %-os, de különböző érdemjegy került rá.

[REDACTED] a 2015. október hó 15. napján keletkezett tüzeset után 2015. november hó 11. napján – vagyis a kérelmet követően 4 hónap után – válaszolt érdemben a megkeresésre, hogy a kérdéses dolgozatokat beszerzik a tanszéktől.

Feltételezhető, hogy [REDACTED] bekérte a két dolgozatot és láthatta a megegyező %-os eredményt eltérő osztályzattal és feltehetően, azért válaszolt csak érdemben 2015. november hó 11. napján, mivel tudhatta, hogy a tűz áterjedt arra a részre is, ahol a kérdéses dolgozatokat tárolták.

Az indítványozó, miután véleményt nyilvánított az oktató vizsgáztatási és a hallgatókhoz való hozzáállásáról valamint az etikai eljárást kezdeményezett az indítványozót aljasnak nevező [REDACTED] ellen a továbbiakban rendre elégtelen eredményeket ért el a mozgástanulás és szabályozás tárgyából.

A TSK/DH/631/13 számú, 2013. december 18-án kelt alperesi etikai határozat megállapította, hogy az oktató részéről valóban elhangzott az aljas szó a hallgatóval szemben.

Az egyetem az indítványozó hallgatói jogviszonyát 2016 augusztusában megszüntette, indokként előadta, hogy a szóban forgó tárgy abszolválásához minden esetben 60%-os eredményt kellett elérni.

A hallgatói jogviszony megszüntetése után az indítványozó közigazgatási peres eljárást indított az egyetem ellen, mely per során okiratokkal került bizonyításra, hogy az indítványozó több hallgatótársa 60% alatti eredményt értek el és elégséges érdemjegyet kaptak.

A közigazgatási perek vonatkozásában IV/1865/2021 ügyszámon folyamatban van szintén egy alkotmányjogi panasz.

II. A tisztességes eljáráshoz való alapjog megsértése

2017-ben az indítványozó a közigazgatási perrel párhuzamosan polgári peres eljárást is kezdeményezett a Fővárosi Törvényszék előtt személyiségi jogok megsértése – *ezen belül az emberi méltóság megsértése, az egyenlő bánásmód megsértése körébe tartozó véleménynyilvánítás szabadságának megsértése valamint a becsület és jó hírnév megsértése* – vonatkozásában.

A Fővárosi Törvényszék a **23.P.23237/2017** ügyszámon keresetet visszautasította azzal az indokkal, hogy a hiánypótlásban megjelölteknek nem tettem eleget, vagyis az indítványozó nem jelölte meg a bíróság illetékesség és hatáskörét, melyet alapból is hivatalból kell, hogy vizsgáljon a bíróság.

A Fővárosi Törvényszék 23.P.23.237/2017/4. sz. végzésében a keresetet visszautasította a régi Pp. 130. § (1) bekezdés j) pontja alapján, így a Pp. 132§ (1) bekezdés vonatkozásában a Pp. 130. § szerint a kereset beadásának jogi hatályai fennmaradtak, ha az elutasító határozat jogerőre emelkedésétől számított 30 nap alatt a kereset szabályszerűen újra benyújtásra kerül.

A 23.P.23.237/1017/7. sz. végzés tartalma alapján a 23.P.23.237/2017/4. sz. végzés 2017. december hó 30. napján (szombaton egyben munkaszüneti napon) emelkedet jogerőre, melyet egy bírósági ügyintéző 2018. január hó 29. napján szignált és adta postára tértívevény mellőzésével 2018. február hó 01. napján, melyet az indítványozó 2018. február hó 6. napján vett ki levél szekrényéből

II./1 A tisztességes eljáráshoz való alapjog megsértése a Fővárosi Törvényszék 31.P.23.595/2018/31 sz. ítélet vonatkozásában

Az indítványozó figyelemmel a 23.P.23.237/2017/4. sz. végzésében foglaltakra ismételtén **2018. február 16. napján** előterjesztette keresetét [**1.Pkk.25.774/2018/2.**] a Fővárosi Törvényszék elé a jogerőre emelkedéstől számított 30 napon belül, melyet a Fővárosi Törvényszék 31.P.20.700/2018 ügyszámra szignálta.

A 31.P tanács az indítványozó részére 2018. február hó 28. napján kelt – vagyis a jogerőre emelkedéstől számított 30 napon benyújtott kereset tetten érhető – 31.P.20.700/2018/2. sz. végzésében megállapította illetékességének és hatáskörének hiányát és erre való tekintettel elrendelte a keresetlevél áttételét a Budai Központi Kerületi Bírósághoz, egyúttal mellékelten megküldeni rendelte a keresetlevelet az alperes részére.

A Fővárosi Törvényszék 31.P tanácsa a végzésben foglaltak vonatkozásában igen súlyos eljárási és anyagi jogszabályt sérthetett.

Egyrészt az eljárást az 1952. évi III. törvény alapján kellett volna lefolytatnia tekintettel a 23.P.23.237/2017/4. sz. végzésében foglaltakra, másrészt a **2016. évi CXXX törvény 20. § (1) bekezdés és (3) bekezdés** egyértelműen megállapítja, taxatív felsorolja melyek azon személyiségi jogi peres esetek, melyeket a jogszabály törvényszéki hatáskörbe utal.

Azzal, hogy a Fővárosi Törvényszék 31.P tanácsa nem vette figyelembe az ügy előzményeit és hibásan megállapította illetékesség és hatáskörének hiányát valamint az alperesi félnek megküldte az indítványozó keresetlevelét annak ellenére, hogy észlelte illetékességének és hatáskörének hiányát, arra enged következtetni, hogy a 31.P tanács mind szakmai hozzáértése és a munkájához tartozó jogszabályok ismerete megkérdőjelezhető, aggályos.

Továbbá ezen felül nem életszerű az, hogy több évtizedes ítélkezési gyakorlattal a 31.P tanács hibásan tévesen állapítja meg illetékesség és hatáskörét.

Erre a megállapításra jutott szintén a Fővárosi Ítélet tábla **1.Pkk.25.774/2018/2. sz. végzés** indoklás részében **1. oldal 4. bekezdésében**, hogy a Fővárosi Törvényszék felperes keresetét tévesen értelmezte.

Erre való tekintettel és feltételezhetőséggel megállapítható, hogy e súlyos eljárási hibával az ügyfélnek való esetleges károkozás mellett az ügyfél tisztességes eljáráshoz való alapjogának megsértése is felmerülhet különös tekintettel az **Alaptörvény 26. cikk (1) bekezdése** vonatkozásában arra való hivatkozással miszerint „*A bírák függetlenek, és csak a törvénynek vannak alárendelve*”

A Fővárosi Törvényszék 31.P tanácsa továbbá azon cselekedetével, intézkedésével is megsérthette az indítványozó tisztességes eljáráshoz való jogát a fegyveregyenlőségek vonatkozásában, hogy az indítványozó keresetlevelét az alperesi félnek is kézbesítette, ezáltal az alperesi felet előnyhöz jutatta azáltal, hogy az alperes idő előtt megkapta a keresetlevelet, ezáltal megismerhette annak tartalmát valamint több felkészülési idő állt rendelkezésére addig, míg hivatalosan is kézhez kapja.

A fegyverek egyenlősége a tisztességes eljárás egyik eleme, megvalósulása és kifejeződése, melynek lényege, hogy a perbeli felek lehetőségei és esélyei között egyensúly álljon fenn, a perben a felek azonos lehetőségekkel vegyenek részt, s mint ilyen a bíróság előtti egyenlőség elvéhez is kapcsolódik. Az Emberi Jogok Európai Bíróságának (EJEB) a gyakorlatában jelent meg, értelemszerűen az Emberi Jogok Európai Egyezménye (EJEE) 6. cikkének gyakorlatában.

A tisztességes eljáráshoz való jog azt biztosítja, hogy az állami szervek tisztességes eljárás keretében döntsenek a polgárok jogait érintő egyedi ügyekben, így az EJEE 6. cikk értelmében „*Mindenkinek joga van arra, hogy ügyét a törvény által létrehozott független és pártatlan bíróság tisztességesen nyilvánosan és ésszerű időn belül tárgyalja, és hozzon határozatot polgári jogi jogai és kötelezettségei tárgyában, illetőleg az ellene felhozott büntetőjogi vádak megalapozottságát illetően.*”

Az **Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése** deklarálja a tisztességes eljáráshoz való jogot. Az AB klasszikus megfogalmazásában: "a tisztességes eljáráshoz való jog az Alkotmányban explicit módon nem nevesített, de az alkotmánybírói gyakorlatban az 57. f (I) bekezdésébe foglalt független és pártatlan bírósághoz való jog, illetve a 2. § (1) bekezdésből eredő eljárási

garanciák védelmének egymásra vonatkoztatásából tartalmilag levezetett alkotmányos alapjog" [315/E/2003. AB határozat].

Ahogy már említésre került a Fővárosi Ítéltábla **1.Pkk.25.774/2018/2. sz. végzésében** feloldotta a hatásköri összeütközést és a Fővárosi Törvényszék hatáskörébe utalta az eljárást. Az Ítéltábla végzését a Fővárosi Törvényszék 2018. július hó 06. napján érkeztette, vagyis még az ítélezési szünet beállta előtt.

A Fővárosi Törvényszék 31.P tanácsa az ítélezési szünet lejárta után küldte meg az indítványozó részére az Ítéltábla végzését azzal a felhívással, hogy a peres eljárásban kötelező a jogi képviselőt, melyre 15 napos határidőt engedélyezett.

Az indítványozó véleménye szerint a kézhezvételtől számított 15 napon belül teljességgel kizárt, hogy bárki jogi képviselőt találjon és szabályszerűen jogi képviselő által előterjessze keresetét. Az indítványozó itt kíván visszatérni arra, hogy amennyiben a 31.P tanács a jogszabályok figyelembe vételével járt volna el akkor az 1952. évi III. törvény rendelkezése alapján kellett volna az eljárást megkezdeni, ami így nem lett volna ügyvédköteles.

A jogi képviselő hiánya végett a keresetlevél visszautasításra került azzal a felhívással, hogy a kereset joghatásai fennmaradnak, ha a jogerőre emelkedéstől számított 30 napon belül szabályszerűen jogi képviselő által ismételt előterjesztésre kerül.

Az indítványozó jogi képviselő által 2018. november hó 05. napján ismételt előterjesztette keresetét, melyet a Fővárosi Törvényszék 31.P.23.595/2018. ügyszámra szignálta.

Az alperes objektív módon bizonyíthatóan a keresetet 2019. január hó 11. napján vette át és jogszabályoknak megfelelően 45 nap állt rendelkezésére, hogy az ellenkérelmét elkészítse. Az alperes 2019. február 25.-én a 45. napon halasztási kérelmet kért a bíróságtól, melyet alapos indokkal alá nem támasztott és igazolást sem terjesztett elő. A halasztási kérelmét feltételezésekre nem pedig valós objektív tényekre alapozta. A Fővárosi Törvényszék 2019. március 12.-én kelt végzéssel a halasztási kérelemnek jogellenesen helyt adott és kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül pótolja az ellenkérelmet. Az alperes az ellenkérelmét 2019. március 27.-én nyújtotta be.

A perfelvételi tárgyaláson felperes és jogi képviselője is jelezte a bíróság részére, hogy az alperesi ellenkérelem figyelembe nem vehető annak elkésztetése miatt, mivel a Pp. 147. § (3) bekezdése értelmében „A bíróság által engedélyezett határidő hosszabbítás időtartamát az eredeti határidő elteltét követő naptól, órákban megállapított határidő esetén az utolsó óra leteltétől kell számítani.” vagyis az ellenkérelem elutasításának és bírósági meghagyás kiállításának lett volna helye.

Az alperes ellenkérelmének késve történő benyújtása a Pp. 147. § (3) bekezdésben foglaltak szerint is ipso iure.

Az indítványozó véleménye szerint a 31.P tanács ezen intézkedésével is megsérthette az indítványozó tisztességes eljáráshoz való alapjogát a tekintetben, hogy a bíróság önkényesen nem vehette figyelembe a Pp. 147. § (3) bekezdésbe foglaltakat valamint a 31.P tanács annak ellenére haladékot adott az alperesnek, hogy 2018. február hó 28. napján már megküldte az alperes részére felperes keresetét.

A Fővárosi Törvényszék 31.P tanács a peres eljárás során önkényesen eltért az indítványozó keresetében foglaltaktól és nem azt a tényállást kezdte vizsgálni, melyet az indítványozó keresetében megjelölt. A 31.P tanács a keresetben megjelölt személyiségi jog megsértése körében nem nyilatkoztatta az indítványozót az elévülés vonatkozásában, ellenben a 31.P

tanács vizsgálta az elévülést az alperes ellenkérelme alapján, ezért a bíróságnak az indítványozót nyilatkoztatni kellett volna az elévüléssel kapcsolatban és ennek hiánya anyagi és eljárásjogi szabályt sértett.

Anyagi jogi szabály megsértése abban mutatkozik meg, hogy az elévülést az alperes az ellenkérelmében arra alapította, hogy az indítványozó és jogi képviselője a régi Ptk. helyett az új Ptk. szabályait alkalmazta és nem vette figyelembe a Ptk. átmeneti rendelkezéseit.

A 31.P tanács a peres eljárás során a perfelvételi szakban az elévülés vonatkozásában az ellenkérelem tartalma alapján észlelte a téves jogszabály hely megjelölését az indítványozó jogi képviselője részéről, azonban ennek ellenére az anyagi pervezetés során nem tájékoztatta a feleket a **Pp. 237. § (1) bekezdés és (3) bekezdés** valamint a **Pp. 253. § b) pont** szabályai szerint, ez pedig szintén sérti a tisztességes eljáráshoz való jogot és az **Alaptörvény 26. § (1) bekezdésben** foglaltakat azáltal, hogy a 31.P tanács szembe helyezkedett a **Pp. 237. § (1) bekezdés és (3) bekezdés** valamint a **Pp. 253. § b) pont** szabályaival, ezáltal önkényesen nem a jogszabályi előírásoknak megfelelően járt el az anyagi pervezetése során.

A 31.P tanács az érdemi tárgyalás körében az indítványozó által igen széles körben előterjesztett bizonyítás során rendkívül szűk korlátot állított és feltehetően csak az alperesi fél javára döntő bizonyítékokat értékelte.

Az indítványozó kérte meghallgatni a felülbírálati bizottság elnökét, aki a hallgatói jogviszonyt megszüntető határozatot hozta, olyan indoklással, hogy minden esetben 60%-os eredmény kellett a szóban forgó tárgy abszolválásához, de a közigazgatási perek folyamán objektív bizonyíték állt rendelkezésre, hogy több hallgató is 60% alatti eredménnyel elégséges érdemjegyet kaptak.

Az indítványozó kérte meghallgatni [REDACTED] és [REDACTED] t annak vonatkozásában, hogy az indítványozó és [REDACTED] jelenlétében [REDACTED] nyilatkozott arról, hogy az alperes az indítványozót a véleménynyilvánításai miatt kipécézte. Az esetről hanganyag is készült, ami a peres anyag részét képezte. A bíróság e tanúk meghallgatása azért lett volna releváns és perdöntő, mivel a tanúk nyilatkozatai alkalmas lett volna arra, hogy az indítványozó a véleménynyilvánítása miatti hátrányos megkülönböztetést nem csak valószínűsíteni, de objektíve bizonyítani is tudta volna. A bíróság ennek tükrében a két tanú meghallgatásának mellőzését kellő alapos indokkal alá nem támasztotta.

A bíróság továbbá az alperesi fél javára értékelte, hogy az eljárás során az alperes nem tudta objektíve tárgyi bizonyítékkal igazolni a védekezésének részét képező ponthatárok lejjebbvitelét, azt csak szóban említette, amelyet a bíróság elfogadott.

Az indítványozó a peres eljárás során benyújtotta okirati bizonyítékként az alperes **TE/TTO/418-3/2019 sz. határozatát**, melynek 5. oldal utolsó bekezdésében az alperes is elismerte, hogy más hallgatók sem kaptak 50% alatti eredményre elégtelennél jobb jegyet.

A 31.P tanács az indítványozó határozott kereseti kérelmét és a kereseti kérelemben foglaltakat teljes félreértelmezte, azokból helytelen következtetéseket vont le. Az indítványozó valamennyi peres eljárás során kifogásolta, hogy míg más hallgatók 60% alatti eredménnyel abszolválni tudták a tárgyat, addig az indítványozó több 60% alatti eredményre elégtelen érdemjegyet kapott. Az indítványozó ennek kapcsán nyújtott be keresetet a hátrányos megkülönböztetés és diszkrimináció vonatkozásában.

A 31.P tanács az ítéletben tévesen állapította és alkalmazta az elévülés szabályait. A **TSK/DH/631/13 számú**, 2013. december 18-án kelt alperesi etikai határozat mondta ki, hogy az oktató részéről elhangzott az aljas szó használata a hallgató irányába, vagyis a jogsérelmet 2013. december 18-án állapították meg és mivel sem az indítványozó sem az alperesi fél fellebbezést nem terjesztett elő az etikai határozattal szemben – *mivel az etikai bizottság lehetőséget sem adott a fellebbezésre* – illetve jogerőre emelkedő végzést, tájékoztatást sem küldött a hallgató részére így jogerő hiányában az elévülés nyugvásban volt.

A 31.P tanács ítéletben vezette le helytállóan, hogy az indítványozó 2018. február hó 16. napján ugyan keresetet terjesztett elő de az oktató magatartása miatt igényt nem terjesztett elő **[/31. sz ítélet 4. oldal utolsó bekezdés]**, ellenben a 2018. november hó 05. napján benyújtott keresetében már igen **[/31. sz. ítélet 6. oldal teteje]**.

A polgári magánjogi igény elévülési ideje a hatályos jogszabályok szerint 5 év, amelyet az eset elkövetésekor megtörténtekor kell számítani, de mivel az eset megtörtént 2013. március hó 9. napján történt, az indítványozó etikai eljárást indított az oktatóval szemben, kérte a szóhasználat miatti etikai norma sértés megállapítását és annak kivizsgálását, amely eljárás az elévülési időt megszakította azáltal, hogy a jogsértés megvalósulásának, meg nem valósulásának megtörténtét mindenképpen meg kell előznie egy hivatalos vizsgálati eljárásnak.

A jogsértés megtörténtét TSK/DH/631/13 számú, 2013. december 18-án kelt alperesi etikai határozat állapította meg így az elévülési határidőt 2013. december hó 18. napjától kezdődően 2018. december hó 18. napjáig bezárólag kell számolni, vagyis az 5 éves elévülési határidőn belül 2018. november hó 05. napján előterjesztett keresetében az indítványozó anyagi jogi igényt terjesztett elő.

Mindezek vonatkozásában a Fővárosi Törvényszék **31.P.23.595/2018/31. számú ítélete** alaptörvény-ellenesen a tisztességes eljáráshoz való jog megsértésével és a fegyveregyenlőségek biztosításának mellőzésével került meghozatalra a tekintetben, hogy a Fővárosi Törvényszék 31.P tanácsa jogellenesen és önkényesen alkalmazhatta és értelmezhetette a határidők számítását mind az elévüléssel, mind pedig a **Pp. 147. § (3) bekezdésében** foglaltak kapcsolatosan.

A 31.P tanács az anyagi pervezetés során mellőzte a felek és az eljárás elősegítését a **Pp. 237. § (1) bekezdés és (3) bekezdés** valamint a **Pp. 253. § b) pont** rendelkezési alapján azáltal, hogy anyagi pervezetése során az indítványozót nem nyilatkoztatta az alperes ellenkérelmében megjelölt elévülés kérdésében.

A strasbourgi bíróság több esetben is hangsúlyozta a fegyverek egyenlősége elvének fontosságát. Így kiemelten kezelendő az az elvárás, mely szerint biztosítani kell a felek számára hatékony lehetőséget arra, hogy a másik fél érveit, észrevételeit cáfolhassák, arra reagálhassanak {Buchherger v. Austria, no. 32899/96, judgement 20 Decemher 2001. 50. §}. Ennek eszközei lehetnek akár az eljárásban részt vevő tanúhoz a meghallgatása során intézett kérdések, vagy éppen eljárási értelemben sikeresen beterjesztett (a bíróság által figyelembe vett) bizonyítások. A Kress vs. Franciaország ügyben kifejtett álláspontja szerint ennek a jognak lényegi tartalma: mindkét fél számára ésszerű lehetőség biztosítása arra, hogy ügyét olyan feltételek között adja elő, amelyek nem helyezik őt nyilvánvalóan hátrányos („substantial disadvantage”) helyzetbe ellenfeléhez képest. Általánosságban elmondható tehát, hogy egyfajta tisztességes egyensúly („fair ballance”) kell, hogy fennálljon a felek között.

Azzal, hogy az elsőfokú bíróság az alperesnek kedvezett mind a határidők számítása során, az ellenkérelemben előadott elévülés hivatkozásra az indítványozó nyilatkozattétel felhívás mellőzésével, az esetleges perdöntő bizonyítékok kirekesztésével nem csak a fegyveregyenlőség elvét sérthette, de az indítványozó törvényes bíróhoz való jogát is a tekintetben, hogy a 31.P tanács az eljárás során tanúsított viselkedésével és intézkedéseivel a pártatlanság halvány szikrája sem pattant ki.

Annak megítélésakor, hogy egy bíróság a 6. Cikk 1. bekezdésének követelményei szerint függetlennek tekinthető-e, a látszatoknak is jelentősége van [Sramek kontra Ausztria, § 42). A függetlenség látszatával kapcsolatban az érintett fél nézőpontja fontos, de nem döntő. E vonatkozásban az a meghatározó, hogy az érintett fél aggályai "objektíve megalapozottnak" tekinthetők-e (Sacilor-Lormines ÍMntru Franciaország, § 63).

Tehát semmilyen probléma nem merül fel a függetlenség tekintetében, ha a bíróság úgy ítéli meg, hogy egy független külső szemlélőben" nem vetődne fel a függetlenségre vonatkozó kétfeltek a tárgyalat ügy körülményei között [Clarke kontra Egyesült Királyság (dec.)].

A 6. cikk 1 bekezdése előírja, hogy a hatálya alá eső bíróság pártatlan legyen. A pártatlanság általában kiterjed az előítélet vagy elfogultság hiányára, és létezése számos módon tesztelhető (Wettstein kontra Svájc, § 43; Micallef kontra Maltu [GC], § 93). A függetlenség és pártatlanság fogalma szoros kapcsolatban van, és a körülményektől függően együttes vizsgálatot igényelhet {Sacilor-Lormines kontra Franciaország, § 62; Oleksandr Volkov kontra Ukrajna, § 107).

Az indítványozó mind a 2018. május hó 27. napján tartott perfelvételi tárgyalást, mind a 2018. szeptember hó 4. napján tartott érdemi tárgyalást rögzítette, amely alapján megállapítható lehet a 31.P tanács pártatlanságának hiánya a tekintetben, hogy objektíve megállapítható legyen, hogy egy független külső szemlélőben felmerülhessen a függetlenségre vonatkozó kétfeltek a tárgyalat ügy körülményei között.

A hangfelvételen elhangzottak vonatkozásában meg kell vizsgálni, hogy a bíró viselkedésétől függetlenül vannak-e megállapítható tények, amelyek kétséget ébreszthetnek pártatlansága tekintetében.

Az Alkotmánybíróság ma is irányadónak tekinti a 67/1995. (XII. 7.) AB határozatban megfogalmazottakat, amely szerint: "A pártatlan bírósághoz való alkotmányos alapjog az eljárás alá vont személy iránti előítélet mentesség és elfogulatlanság követelményét támasztja a bírósággal szemben. Ez egyrészt magával a bíróval, a bíró magatartásával, hozzáállásával szembeni elvárás, másrészt az eljárás szabályozásával kapcsolatos objektív követelmény: el kell kerülni minden olyan helyzetet, amely jogos kétséget kelt a bíró pártatlansága tekintetében (ABH 1995, 346, 347.)

Az Alkotmánybíróság a pártatlanság megítélése kapcsán figyelemmel van az Emberi Jogok Európai Bíróságának (EJEB) a joggyakorlatára. Ennek fényében a bírói pártatlanság tekintetében a külső látszat is jelentős szerephez jut. Azokban az ügyekben, amelyekben kétség támad a bíró pártatlansága tekintetében, az eljárás alá vont személy kétfeltek fontos ugyan, de a döntő jelentőségű körülmény mégis az, hogy ez a kétfeltek objektív szempontokkal igazolható-e, vagyis a bíró pártatlanságának látszata válik-e kétfelteggé {34/2013. (XI. 22.) AB határozat, Indokolás [32]}

A fenti strasbourgi és alkotmánybíróági esetjogból világosan kitűnik, hogy egy bíróságnak nem pusztán függetlennek és pártatlannak kell lennie, hanem annak is kell látszania. Amennyiben egy objektív külső szemlélőben (is) kétely ébredhet a tekintetben, hogy a pártatlanság és függetlenség hiányzik, úgy az ilyen bíróság által hozott ítélet Alaptörvénybe ütköző. Jelen esetben a pártatlanság látszata nem pusztán az indítványozó, hanem egy külső szemlélő számára is megkérdőjeleződik.

II./2. A tisztességes eljáráshoz való alapjog megsértése különös tekintettel a törvényes bíróhoz való jog megsértése a Fővárosi Ítéltábla I.Pf.21.062/2019/9/II. ítélete vonatkozásában.

Az indítványozó a jogszabályi előírásoknak megfelelően a nyitva álló határidőn belül jogi képviselője útján fellebbezést terjesztett elő a Fővárosi Törvényszék 31.P.23.595/2018/31. számú ítélete ellen, melyben határozott kereseti kérelemmel kérte az első fokú ítélet hatályon kívül helyezését és új eljárás lefolytatásra való kötelezést.

Az indítványozó fellebbezését a Fővárosi Ítéltábla befogadta és a Fővárosi Ítéltábla nyilvánosan is elérhető 2019. január hó 01 napjától 2019. december hó 31. napjáig valamint 2020. január hó 01 napjától 2020. december hó 31. napjáig [REDACTED] a tábla elnök asszony jóváhagyásával közzétett hivatalos ügyrend alapján az I.Pf. tanácsra került kiszignálásra. Az I.Pf. tanács elnöke [REDACTED] tanácselnök volt.

Megjegyzendő, hogy a II. fokú eljárásban ugyanahhoz a tanácshoz került az ítélet elleni fellebbezés, amely tanács eljárt a hatásköri összeütközés feloldásában és végzésben állapította meg, hogy a Fővárosi Törvényszék felperes keresetét tévesen értelmezte.

Az indítványozó 2019. december hó 23. napján a Fővárosi Ítéltábla kezelőirodájában iratbetekintést kezdeményezett, de az indítványozó saját peres anyagába belenézni nem tudott, mivel a kezelőiroda akkori vezetője [REDACTED] tájékoztatta az indítványozót arról, hogy a kért ügyirat a Tanácsnál van, viszont senki sem dolgozik és a Tanács szobájához nincs kulcs. Az ítéltábla megsérthette az indítványozó alapjogát a tekintetben, hogy alkotmányos alapjog a saját ügy anyagába történő betekintés.

Az alperes az ítéltábla részére 2020. január hó 05. napján kelt ellenkérelmének 5. oldalán észrevételezi, hogy az ítéltábla az alperest a Pp. 372. § (1) bekezdése szerint nem figyelmeztette sem a csatlakozó fellebbezés sem az ellenkérelem benyújtására.

Az alperes a csatlakozó fellebbezését és ellenkérelmét, ezáltal önkényesen, bírósági felhívás nélkül nyújtotta be tekintettel arra, hogy az új Pp. egyik sajátossága, hogy a peres felek csak külön bírósági felhívásra nyújthatnak be dokumentumokat, iratokat.

Az indítványozó 2020. február hó 6. napján a tárgyalási napon szembesült azzal, hogy a fellebbezési tárgyalást ugyan az I.Pf. tanács tartja, de a tanács összetétele megváltozott a tekintetben, hogy [REDACTED] tanácselnök helyett [REDACTED] a tanácselnök.

A mellékletként megküldött 2020. január hó 01 napjától 2020. december hó 31. napjáig dr. Ribai Csilla tábla elnök asszony jóváhagyásával közzétett hivatalos ügyrend alapján az I.Pf. tanács tagjai [REDACTED] író 2019 november 28-tól 2020. június 30-ig megbízás alapján; [REDACTED] nők, tanácselnök; d [REDACTED] bíró voltak.

A tárgyaláson a peres feleket nem tájékoztatták, hogy a tanácsban változás történt. Azzal, hogy [REDACTED] tanácselnöktől szignálás után elvették az ügyet és [REDACTED] az ügyrend alapján bíróként tanácselnöki szerepbe helyezték azzal az indítványozó tisztességes eljáráshoz való jogában sértették azon belül is a törvényes bíróhoz való jogában a tekintetben, hogy egyrészt a törvény által rendelt bíró pedig az eljárási szabályok szerint a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező bíróságon működő, előre megállapított ügyeloszlási rend alapján kijelölt bíró [Bsz. 8. § (2) bekezdés]. Másrészt pedig maga az Alkotmánybíróság által hozott legrelevánsabb alaphatározata a **36/2013. (XII.5.) AB határozatában** a törvényes bíróhoz való jog kapcsán fontos elveket fektetett le. Elsőként is megállapította, hogy törvény által felállított bíróságra vonatkozó követelmény magában foglalja a törvényes bíróhoz való jogot, vagyis azt, hogy egy konkrét ügyben az eljárási törvényekben megállapított általános hatásköri és illetékességi szabályok szerint irányadó bírói fórum (bíró) járjon el. Ezt az alkotmányos elvet a Bsz. az Alapelvek között úgy fogalmazza meg, hogy senki sem vonható el törvényes bírójától [Bsz. 8. § (1) bekezdése].

A törvényes bíró tehát: a törvényben előre meghatározott hatáskörrel és illetékességgel rendelkező bíróságon működő, előre megállapított ügyeloszlási rendszerint kijelölt bíró. Az ügyelosztási rendet az objektivitás és a személytelenség biztosítása, az önkényesség kizárása érdekében előző évben állapítja meg a bíróság elnöke, amely a tárgyévben kizárólag szolgálati érdekből vagy a bíróság működését érintő fontos okból módosítható [Bsz. 9. § (1) bekezdés]. Ebből következik, hogy a bíró és az ügy egymáshoz rendelése alkotmányosan csak előre meghatározott, általános szabályok alkalmazásával objektív alapokon történhet. "

Az Alkotmánybíróság a **993/B/2008. AB határozatában** (továbbiakban: Abh. 2.) azt is megállapította, hogy a „törvényes bírótól való elvonás tilalma” - az önkényes ügyelosztási renddel szemben - az eljárás résztvevőit megillető biztosíték, aminek csak egyik eleme a Bsz. szabályaira épülő szolgálati beosztás szisztémája.

Annak megítélésakor, hogy a konkrét ügyben ki tekinthető törvényes bírónak, ugyanilyen súllyal jönnek számításba - *többek között* - az eljárási törvénynek a hatáskörre, illetékességre, a jogorvoslati rendre és a tisztességes eljárás követelményének biztosítására vonatkozó további rendelkezései.

Az pedig éppen a törvény előtti egyenlőség érvényesülését szolgálja, hogy az említett jogszabályok mindenki számára olyan bíró közreműködését garantálják, akitől az ügy tárgyilagos megítélése nyilvánvalóan elvárható.

Mindezek mellett a Fővárosi Ítéltábla I.Pf. tanácsában bekövetkezett személyi változás a felek értesítése tájékoztatásának elmaradása alkotmányossági problémát vet fel a tekintetben, hogy a tanács összetételének megváltozásáról és főként annak okairól az indítványozót nem tájékoztatták előzetesen, pedig ez valószínűleg nem okozott volna nagy adminisztratív terhet a Fővárosi Ítéltáblának, ugyanis mindenkinek joga van ahhoz, hogy ismerje a bíróját, de ettől a jogtól az indítványozót megfosztották.

Az Emberi Jogok Európai Bírósága külön is hangsúlyozta, hogy a fórum függetlensége a végrehajtó hatalom önkényétől való függetlenséget is jelenti, amely a Parlament által megalkotott szabályok mentén működik. Nem engedhető meg a Bíróság álláspontja szerint, hogy az igazságszolgáltatási rendszert egy "bírói hatóság" irányítsa, noha természetesen arra van/lehet hatásköre, hogy releváns hazai jogszabályokat értelmezzen. Ebből kifolyólag a Bíróság osztotta azt az álláspontot, hogy az ügyek átszignálása csak olyan jogi környezetben

történhet, amelyre vonatkozó szabályokat a jogalkotó átlátható, előre megismerhető és objektív paraméterek mentén alkotott meg, és csak minimális teret engednek a diszkrecionális döntések meghozatalának.

A Fővárosi Ítéltábla I.Pf. tanácsában bekövetkezett személyi változás akként valósíthatja meg az Ítéltábla pártatlanságának és függetlenségének hiányát, hogy az alkalmazott jogtárban közzé tett eljárások szerint [REDACTED] ítélkezési gyakorlata arra mutat, hogy az esetek 90%-ban az első fokú bíróság döntéseit hatályon kívül helyezte és új eljárásra kötelezte az első fokon eljáró bíróságot, míg [REDACTED] ítélkezési gyakorlata arra mutat, hogy az első fokú bíróság határozatait rendre hatályában fenntartotta.

- A már említett strasbourgi és alkotmánybírósági esetjogból világosan kitűnik egy bíróságnak nem pusztán függetlennek és pártatlannak kell lennie, hanem annak is kell látszania. Amennyiben egy objektív külső szemlélőben (is) kétely ébredhet a tekintetben, hogy a pártatlanság és függetlenség hiányzik, úgy az ilyen bíróság által hozott ítélet Alaptörvénybe ütköző. Jelen esetben a pártatlanság látszata nem pusztán az indítványozó, hanem egy külső szemlélő számára is megkérdőjeleződik.

A fővárosi Ítéltábla [REDACTED] vezetésével az első fokú ítéletet indoklását részben megváltoztatta azzal, hogy a 2015. január 5-i vizsgán a felperes 58%-os, a 2015. január 8-i vizsgán a felperes 50%-os, [REDACTED] 58%-os vizsgaeredményének megjelölését mellőzte, valamint [REDACTED] és [REDACTED] vonatkozó adatokat mellőzve akként változtatja meg, hogy [REDACTED] a 2015/2016-os tanév II. félévében a 2016. május 18-i 50%-os vizsgaeredményére kapott elégséges érdemjegyet. Az érdemi döntés indokolása II. részének negyedik bekezdéséből a felperes 50 és 58%-os, [REDACTED] 58%-os vizsgaeredményét mellőzte.

Az indítványozó véleménye és álláspontja szerint mindezek mellett a Fővárosi Ítéltábla I.Pf.21.062/2019/9/II. ítélete is alaptörvény-ellenes egyrészt a tisztességes eljáráshoz való jog megsértése vonatkozásában, mivel a másodfokú tanács az indítványozó részére nem biztosította a védekezéshez való jogát ezáltal a fegyveregyenlőség elvének biztosítását a tekintetben, hogy az indítványozót a másodfokú tanács nem nyilatkoztatta. A strasbourgi bíróság több esetben is hangsúlyozta a fegyverek egyenlősége elvének fontosságát. Így kiemelten kezelendő az az elvárás, mely szerint biztosítani kell a felek számára hatékony lehetőséget arra, hogy a másik fél érveit, észrevételeit cáfolhassák, arra reagálhassanak {Buchherger v. Aüustria, no. 32899/96, judgement 20 Decemher 2001. 50. §}.

Harmadrészt pedig az ítéltábla ítélete is alaptörvény-ellenes mivel már az első fokú eljárás is alaptörvény-ellenes volt és az így meghozott első fokú ítélet a tisztességes eljáráshoz való jog megsértésével történhetett.

II./3. A tisztességes eljáráshoz való alapjog megsértése a Kúria I.Pfv.20.672/2020/7. sz. ítélet vonatkozásában

Az indítványozó a Fővárosi Törvényszék 31.P.23.595/2018/31. sz. ítéletével és a Fővárosi Ítéltábla I.Pf.21.062/2019/9/II. ítéletével szemben 2020. április hó 21. napján felülvizsgálati kérelmet nyújtott be a Kúria részére tárgyalás tartásával.

A kúria a felülvizsgálati kérelmet befogadta, azonban a **felülvizsgálati tanács elnöke** [REDACTED] a **2020. június hó 23.** napján kelt Pfv.IV.20.672/2020/3. sz. végzésben a 74/2020. (III. 31.) Korm. rendelet 2020. április 21-én hatályos 29. § (1) bekezdés hivatkozására tájékoztatta az indítványozót és annak jogi képviselőjét, hogy a kormányrendelet értelmében a fellebbezési és a felülvizsgálati eljárásokban a felek tárgyalás tartását nem kérhetik.

A Kúria az indítványozót alapjogában a tisztességes eljáráshoz való jogában megsértette azáltal, hogy korlátozta a (nyilvános) tárgyaláshoz való jogában a **74/2020. (III. 31.) Korm. rendelet 29. § (1) bekezdés** alapján. A **2020. LVIII. törvény 143. § (1) bekezdése** viszont kimondja „*a fellebbezési és felülvizsgálati eljárásban eljáró bíróság a továbbiakban is tárgyaláson kívül jár el, ha a 2020. március 31. napja és 2020. június 1. napja közötti időszakban értesítette a feleket a tárgyaláson kívüli elbírálásról*”.

A kúria a tárgyalás tartásának mellőzéséről illetve a tárgyalást nem kérhető Pfv.IV.20.672/2020/3. sz. végzését **2020. június 23-i keltezéssel hozta meg**, ami azt jelentette, hogy a tárgyalás tartása nem csak kérhető, de tárgyalás tartásával kellett volna meghoznia a Kúriának a Pfv.20.672/2020/7. sz. ítéletét.

Az indítványozó észrevételezi, hogy a Kúria a tárgyaláshoz való alapjogában megsértette azáltal, hogy a tárgyalástól elzárta az indítványozót, amellyel a tisztességes eljáráshoz való jog sérült, ezáltal a **Kúria Pfv.20.672/2020/7. sz. ítélete alaptörvény-ellenes**.

A Kúria Pfv.20.672/2020/7. sz. ítélete alaptörvény-ellenes – *a már korábban a Fővárosi Ítéltábla I.Pf.21.062/2019/9/II. ítélet alaptörvény-ellenességének vonatkozásában előadott és alapjogi érvekkel kifejtett és alátámasztott* – a törvényes bíróhoz való jog vonatkozásában is.

A Kúria **2021. június hó 23.** napján kelt Pfv.20.672/2020/7. sz. ítéletét a következő összetételű tanácsban hozta meg: [REDACTED] **n tanácselnök helyett** (!) [REDACTED] tanács elnöke, [REDACTED] lőadó bíró és [REDACTED] bíró.

■ a Kúria által közzétett **2021. június 22-től hatályos ügyelosztási rend** alapján igazgatási feladatokért felelős tanácselnök, ellátja a tanács adminisztratív ügyeinek intézését. II. fokon azaz tábla bíró nem volt.

■ a Fővárosi Ítéltábla Polgári Kollégiumának vezetője egyben az ügyelosztási rend előkészítője és jogosultja annak kiosztása, aki a *2020. január 1. – 2020. december 31.* ügyelosztási rendet elkészíthette. Az indítványozó észrevételezi, hogy ■ az indítványozó ügyében másodfokon eljárhatott mivel az ügyelosztás kapcsán az indítványozó ügyével találkozhatott, most pedig Kúriai bíróként is eljár, amely felvetheti az elfoglaltságot, ezáltal a bíró kizárása lett volna indokolt.

Alkotmánybíróság a **36/2013. (XII.5.) AB határozatában** a törvényes bíróhoz való jog kapcsán fontos elveket fektetett le. Elsőként is megállapította, hogy törvény által felállított bíróságra vonatkozó követelmény magában foglalja a törvényes bíróhoz való jogot, vagyis azt, hogy egy konkrét ügyben az eljárási törvényekben megállapított általános hatásköri és illetékességi szabályok szerint irányadó bírói fórum (bíró) járjon el. Ezt az alkotmányos elvet a Bszi. az Alapelvek között úgy fogalmazza meg, hogy senki sem vonható el törvényes bírójától [**Bszi. 8. § (I) bekezdése**].

A törvényes bíró tehát: a törvényben előre meghatározott hatáskörrel és illetékességgel rendelkező bíróságon működő, előre megállapított ügyelosztási rendszerint kijelölt bíró. Az ügyelosztási rendet az objektivitás és a személytelenség biztosítása, az önkényesség kizárása érdekében előző évben állapítja meg a bíróság elnöke, amely a tárgyéven kizárólag szolgálati érdekből vagy a bíróság működését érintő fontos okból módosítható [**Bszi. 9. § (1) bekezdés**]. Ebből következik, hogy a bíró és az ügy egymáshoz rendelése alkotmányosan csak előre meghatározott, általános szabályok alkalmazásával objektív alapokon történhet. "

Az Alkotmánybíróság a **993/B/2008. AB határozatában** (továbbiakban: Abh. 2.) azt is megállapította, hogy a „törvényes bírótól való elvonás tilalma” - *az önkényes ügyelosztási renddel szemben* - az eljárás résztvevőit megillető biztosíték, aminek csak egyik eleme a Bszi. szabályaira épülő szolgálati beosztás szisztémája.

Annak megítélésakor, hogy a konkrét ügyben ki tekinthető törvényes bírónak, ugyanilyen súllyal jönnek számításba - *többek között* - az eljárási törvénynek a hatáskörre, illetékességre, a jogorvoslati rendre és a tisztességes eljárás követelményének biztosítására vonatkozó további rendelkezései.

Az pedig éppen a törvény előtti egyenlőség érvényesülését szolgálja, hogy az említett jogszabályok mindenki számára olyan bíró közreműködését garantálják, akitől az ügy tárgyilagos megítélése nyilvánvalóan elvárható.

Mindezekon felül a Fővárosi Törvényszék 31.P. tanácsa a Kúria részére megküldte az indítványozó alkotmányjogi panaszát, ami azért is aggályos, mert a Kúria az indítványozó alkotmányjogi panasa birtokában hozhatta meg a Pfv.20.672/2020/7. sz. ítéletét.

III. Összegzés

Az alkotmányjogi panaszban előadott tények és azok levezetése alapjogi érvelések mentén megállapítható, hogy a Fővárosi Törvényszék 31.P.23.595/2018/31. sz. ítélete, a Fővárosi Ítéltábla 1.Pf.21.062/2019/9/II. ítélete és a Kúria Pfv.20.672/2020/7. sz. ítélete alaptörvény-ellenesek az Alaptörvény XXIV. cikk és XXVIII. cikk a tisztességes eljáráshoz való jog megsértése alapján.

Mind a Fővárosi Törvényszék 31.P.23.595/2018/31. sz. ítélete, mind a Fővárosi Ítéltábla 1.Pf.21.062/2019/9/II. ítélete és a Kúria Pfv.20.672/2020/7. sz. ítélete a tisztességes eljáráshoz való alapjog sérelmével került meghozatalra, és mint az e módon meghozott ítéletek alaptörvény-ellenesnek.

Kérem a Tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy a a Fővárosi Törvényszék 31.P.23.595/2018/31. sz. ítéletét, a Fővárosi Ítéltábla 1.Pf.21.062/2019/9/II. ítéletét és a Kúria Pfv.20.672/2020/7. sz. ítéletét alaptörvény-ellenesség végett semmisítse meg és utasítsa a Kúriát, hogy az elsőfokon eljáró bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasítsa.

Bp., 2021.09.13.

 ndítványozó felperes
jogi képv.
dr. Szepesházi Péter ügyvéd